

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1156/01
Zo dňa: 21.01.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: --
Počet strán: 17
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR**

Obec Štefanov nad Oravou

Žilina apríl 2015

Zhrnutie:

Dlhová politika je aktuálna celospoločenská téma, súvisiaca s vývojom verejných financií v subjektoch územnej samosprávy a vychádzala zo schváleného strategického plánu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2015 – 2017 s nosnou témou zameranou na fiškálnu udržateľnosť.

Na základe získaných skúseností a poznatkov z výkonu kontrol v subjektoch územnej samosprávy bola do Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2015 zaradená kontrolná akcia s názvom Dlhová politika vybraných miest a obcí SR za kontrolované obdobie rokov 2012 až 2014.

Účelom kontroly bolo preveriť spoľahlivosť účtov a správnosť účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch. Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkoch na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti účtovníctva a rozpočtových pravidiel územnej samosprávy so zameraním na dodržanie algoritmu výpočtu dlhu kontrolovaných subjektov, pričom mala poukázať na to, či skutočný dlh obcí bol totožný s deklarovaným. Na základe údajov vypočítaných podľa účtovných a finančných výkazov, predložených obcou Ministerstvu financií Slovenskej republiky prostredníctvom systému štátnej pokladnice bolo zaznamenané, že vo viacerých prípadoch bol celkový dlh obce alebo jeho ročné splátky v rokoch 2013 a 2014 vyšší ako ich bežné príjmy za bezprostredne predchádzajúce obdobie, z čoho vyplývalo riziko zavedenia ozdravného režimu.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s finančnou kontrolou. Pri kontrole bola použitá metóda preskúmavania relevantných dokladov (rozpočty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, smernice, uznesenia obecného zastupiteľstva, odborné stanoviská hlavného kontrolóra obce, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, účtovné závierky, výročné správy a audity a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet merateľných ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly poslúžia ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie.

Predmetom kontroly bola analýza rozpočtového hospodárenia so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri prijímaní návratných zdrojov financovania, spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania a dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia v kontrolovanom období.

Vykonanou kontrolou NKÚ SR v uvádzaných oblastiach preukázal, že obec nepostupovala v súlade s viacerými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom nedostatky boli zistené v oblastiach:

- **rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie tým, že obec:**

- nesprávne vyčíslila výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2012 a 2013 vo väzbe na tvorbu rezervného fondu,
- za rozpočtové obdobia 2012 a 2013 nesprávne tvorila rezervný fond vzhľadom na dosiahnutý výsledok rozpočtového hospodárenia,
- vo finančnom výkaze FIN 5 – 04 k 31.12.2013 a k 31.12.2014 nezapočítala poskytnutú finančnú výpomoc, čo malo za následok skreslenie dlhu obce,
- **dodržiavania rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania tým, že obec:**
 - v záverečnom účte za rok 2013 neuviedla údaj o dlhodobom záväzku v sume 16 178,70 eur, ktorý ovplyvnil celkový dlh obce v danom rozpočtovom období,
 - prijatím návratnej finančnej pomoci v sume 16 178,70 eur prekročila k 31.12.2013 zákonom určenú 60 % hranicu skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka na prijatie návratného zdroja financovania (ďalej len „pravidlo“),
 - hlavný kontrolór obce pred prijatím návratnej finančnej výpomoci nepreveril dodržiavanie pravidiel pre jej prijatie a zároveň porušenie pravidla k 31.12.2013 neoznámil Ministerstvu financií Slovenskej republiky,
- **spoľahlivosti vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania tým, že obec:**
 - nezaúčtovala a nevykázala poskytnutú finančnú výpomoc v sume 16 178,70 eur v období, s ktorým časovo a vecne súvisela,
 - účtovala o dlhodobom záväzku so splatnosťou do troch rokov na účte 325 – Ostatné záväzky a nie na účte 479 – Ostatné dlhodobé záväzky,
 - účtovala o dlhodobom bankovom úvere v sume 35 000,00 eur na účte 231 – krátkodobé bankové úvery,
 - v účtovnom období 2012 a 2013 úplne neinventarizovala záväzky týkajúce sa návratných zdrojov financovania,
 - nesprávne vykonávala predbežnú finančnú kontrolu,
- **správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch tým, že obec:**
 - v súvahe k 31.12.2013 nezahrnula dlhodobý záväzok v sume 16 178,70, čím bol podhodnotený účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky,
 - v súvahe k 31.12.2014 v rámci bežných bankových úverov vykázala nesprávny zostatok úverov.

V dôsledku uvedených chýb neposkytovali finančné a účtovné výkazy k 31.12.2013 a 31.12.2014 v oblasti špecifických položiek týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, správne a dostatočné informácie o skutočnom stave prijatých návratných zdrojov financovania. Zároveň neposkytovali správne údaje pre výpočet zadlženosti obce podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v danom období.

Zistená chyba v sume 16 178,70 eur k 31.12.2013 bola tak významná, že spochybnila spoľahlivosť obcou vykázaných návratných zdrojov financovania v účtovných a finančných výkazoch.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1156/01 z 21.01.2015 vykonali:

Ing. Miroslav Holečka, vedúci kontrolnej skupiny
Mgr. Iveta Vráblová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR, ktorej účelom bola kontrola spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch a dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 02.02.2015 do 13.04.2015 v obci

Štefanov nad Oravou, Plátenicka 64, 027 44 Štefanov nad Oravou, IČO 00314889
(ďalej len „obec“)

za kontrolované obdobie rokov 2012 – 2014 a súvisiace obdobia pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bola analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania, spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania a dopad prijímania návratných zdrojov financovania.

Obec je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec sa nachádza v Žilinskom kraji, okres Tvrdošín a k 31.12. 2014 mala celkom 670 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie

1.1 Analýza výsledkov rozpočtového hospodárenia

NKÚ SR preveril a porovnal výsledky rozpočtového hospodárenia obce uvedené v záverečnom účte (ďalej len „ZÚ“) za rozpočtové obdobie rokov 2012 podľa výsledných finančných údajov obce uvedených vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu verejnej správy (FIN 1 – 04) k 31.12.2012.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Pri určení výsledku rozpočtového hospodárenia obce za rok 2013 a 2014 sa vychádzalo zo ZÚ za rok 2013 a z finančného výkazu o plnení rozpočtu a nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy (FIN 1 – 12) k 31.12.2013 a k 31.12.2014 (ďalej len „FIN 1 – 04 a FIN 1 – 12“).

Prehľad o výsledkoch rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012 až 2014 sa uvádza v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012-2014

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index	Index
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	2013/2012	2014/2013
Príjmy spolu	888 794,23	1 259 052,57	472 773,39	1,42	0,38
v tom: bežné príjmy	147 421,42	184 947,72	183 233,83	1,25	0,99
kapitálové príjmy	238 885,25	499 571,58	271 163,72	2,09	0,54
príjmové finančné operácie	502 487,56	574 533,27	18 375,84	1,14	0,03
Výdavky spolu	871 083,88	1 240 676,73	463 379,60	1,42	0,37
v tom: bežné výdavky	131 453,03	167 310,30	146 503,06	1,27	0,88
kapitálové výdavky	496 541,64	576 056,62	27 103,19	1,16	0,05
výdavkové finančné operácie	243 089,21	497 309,81	289 773,35	2,05	0,58
Výsledok rozpočtového hospodárenia vrátane finančných operácií (prebytok + / schodok-)	17 710,35	18 375,84	9 393,79	x	x
Bežný rozpočet (+, -)	15 968,39	17 637,42	36 730,77	x	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	-257 656,39	-76 485,04	244 060,53	x	x
Finančné operácie (+, -)	259 398,35	77 223,46	-271 397,51	x	x
Výsledok rozpočtového hospodárenia po vylúčení finančných operácií (prebytok + / schodok-)	-241 688,00	-58 847,62	280 791,30	x	x

Pozn.: údaje v tabuľke č. 1 získané z Fin 1 – 04 a Fin 1 – 12 preverovaného obdobia

Kontrolou vecnej a formálnej stránky uvádzaných finančných výkazov zostavených obcou k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 bolo zistené, že usporiadanie a obsahové vymedzenie informácií a údajov v nich uvedených nadväzovalo na príslušné vzory uvedené v prílohách Opatrení Ministerstva financií SR (ďalej len „MF SR“) z 8. novembra 2007 č. MF/20414/2007-31 a z 22. novembra 2012 č. MF/21513/2012-31, ktorými sa ustanovovalo usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy (ďalej len „opatrenie č. MF/20414/2007-31, resp. č. MF/21513/2012-31“) za konkrétne preverované obdobie.

Príjmy obce mali v rokoch 2012 a 2013 rastúcu tendenciu ovplyvnenú hlavne kapitálovými príjmami počas realizácie schváleného projektu vodohospodárskeho diela kanalizácie a čističky odpadových vôd s názvom Skvalitnenie prírodného prostredia prostredníctvom výstavby komunálnej infraštruktúry v obciach na poľsko – slovenskom pohraničí medzi obcami Lipnica Wielka (Poľsko) a obcou, spolufinancovaného v rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľská republika – Slovenská republika 2007 – 2013 (ďalej len „projekt“).

Vo všetkých troch rozpočtových obdobiach najväčšiu časť bežných príjmov tvoril poukázaný podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb.

Celkové výdavky dosiahli najvýraznejší pokles v roku 2014, a to najmä z dôvodu ukončenia realizácie uvádzaného projektu. Bežné výdavky kopírovali nárast bežných príjmov.

Analýzou plnenia príjmov a čerpania vybraných výdavkov z hľadiska rozpočtovej klasifikácie vo väzbe na údaje FIN 1 – 04 a FIN 1 – 12 bolo preukázané, že obec v daných rozpočtových obdobiach pristupovala priebežne na základe sledovania vývoja hospodárenia k úpravám rozpočtu rozpočtovými opatreniami.

Hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami bolo priebežne kontrolované a zmeny rozpočtu boli schvaľované príslušným orgánom obce.

Podľa schváleného ZÚ za rok 2012 a 2013 výsledkom rozpočtového hospodárenia obce po vylúčení finančných operácií podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“), bol v oboch rozpočtových obdobiach schodok, ovplyvnený hlavne schodkom kapitálovej časti rozpočtu.

Schodok rozpočtu bol za obe rozpočtové obdobia vysporiadaný z rezervného fondu a z návratných zdrojov financovania, čo v oboch prípadoch potvrdilo obecné zastupiteľstvo pri prerokovaní ZÚ podľa ustanovenia § 16 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z.

Obecné zastupiteľstvo v kontrolovanom období prerokovaním ZÚ schválilo celoročné hospodárenie obce bez výhrad, a to:

- za rok 2012 uznesením č. 4/2013 z 05.06.2013,
- za rok 2013 uznesením č. 3/2014 z 27.06.2014.

NKÚ SR preukázal, že i napriek obcou správne určeného schodku rozpočtu k 31.12.2012 a k 31.12.2013 uvedeného v ZÚ, bol tvorený rezervný fond:

- za rok 2012 v sume 17 710,35 eur,
- za rok 2013 v sume 10 302,31 eur (znížený zo sumy prebytku finančných operácií 18 375,84 eur o sumu 8 073,53 eur predstavujúcu nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky zo ŠR k 31.12.2013, poskytnuté na splátku úveru na výstavbu kanalizácie a čističky odpadových vôd),

čo bolo v rozpore s ustanovením 15 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. podľa ktorého obec vytvára rezervný fond z prebytku rozpočtu zisteného podľa § 16 ods. 6 tohto zákona.

Tvorbou rezervného fondu pri dosiahnutom schodku rozpočtu za rok 2012 a 2013, tak obec v skutočnosti pri kvantifikácii výsledkov rozpočtového hospodárenia nevylúčila za príslušné rozpočtové obdobia finančné operácie, ktoré nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu podľa ustanovenia § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., a tým nekonala v súlade s ustanovením § 4 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého pre potreby vyčíslenia rozpočtovaného schodku rozpočtu verejnej správy v rozpočtovanom roku v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu do rozpočtov subjektov verejnej správy nepatria v časovo rozlíšených príjmoch a výdavkoch finančné operácie.

Zároveň obec pri dosiahnutom schodku rozpočtu k 31.12.2013 znížila zostatok príjmových finančných operácií o sumu 8 073,53 eur, čím nepostupovala podľa ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) z tohto prebytku vylučujú.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V odborných stanoviskách k návrhu ZÚ za roky 2012 a 2013, ktoré zobralo obecné zastupiteľstvo uzneseniami č. 4/2013 z 05.06.2013 a č. 3/2014 z 27.06.2014 na vedomie, hlavný kontrolór obce (ďalej len „HK“) uviedol, že prebytok rozpočtu obce podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby rezervného fondu v sume 17 710,35 eur za rozpočtové obdobie roku 2012 a v sume 10 302,31 eur za rozpočtové obdobie roku 2013, čo nebolo v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 6, § 15 ods. 4 a § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.

1.2 Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce

NKÚ SR vykonal posúdenie stavu a vývoja dlhu podľa kritérií zadlženosti obce, stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z., ako aj dlhu obce, vykázaného vo finančných výkazoch o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy FIN 6 – 04 k 31.12.2012, FIN 5 – 04 k 31.12.2013 a k 31.12.2014 (ďalej len „FIN 6 – 04, resp. FIN 5 – 04“).

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. v kontrolovanom období návratné zdroje financovania predstavovali prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou.

Prehľad o preverených ukazovateľoch dlhu obce za obdobie od 01.01.2012 do 31.12.2014 sa uvádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za roky 2012 - 2014

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Celková suma dlhu obce v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	53 090,05	97 849,79	81 802,93	1,84	0,84
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	5 612,05	7 784,83	17 682,45	1,38	2,27
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	151 596,00	147 421,42	190 989,72	0,97	1,30
Ukazovatele dlhu v %:					
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	35,02	66,37	42,83	x	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	3,70	5,28	9,26	x	x
Dlh obce spolu (FIN 6 – 04, FIN 5 – 04)*	301 276,88	360 789,99	71 017,13	1,20	0,20
Počet obyvateľov obce k 31.12.**	659	653	670	0,99	1,03
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur	457,17	552,51	105,99	x	x

* Zdroj údajov: za rok 2012 FIN 6 – 04, za roky 2013 a 2014 FIN 5 – 04

** Podľa údajov Štatistického úradu SR

Podľa údajov uvedených obcou vo finančných výkazoch vzrástol dlh obce k 31.12.2013 oproti predchádzajúcemu roku o 19,75 %. V nasledujúcom účtovnom období došlo k jeho zníženiu oproti roku 2013 celkom o sumu 289 772,86 eur.

Dlh obce podľa finančných výkazov za kontrolované obdobie pozostával zo splácania istín:

- dlhodobého úveru č. 4500KU0503 uzatvorenom v roku 2008, čerpanom na úhradu kapitálových výdavkov v rámci výstavby technickej vybavenosti investičnej bytovej výstavby Slnecná,

- krátkodobého prekleňovacieho úveru č. 655/2012/UZ uzatvorenom 16.07.2012, na prefinancovanie kapitálových výdavkov výstavby kanalizácie a čističky odpadových vôd v obci,
- dlhodobých úverov č. 656/2012/UZ zo 16.07.2012 a č. 696/2013/UZ z 25.07.2013 čerpaných na úhradu kapitálových výdavkov v rámci vyňatia lesných pozemkov pod čističkou odpadových vôd a spolufinancovania obce pri výstavbe kanalizácie a čističky odpadových vôd,

ktoré boli vo všetkých prípadoch schválené obecným zastupiteľstvom a so súhlasom obecného zastupiteľstva zabezpečené vystavenou blankozmenkou (ďalej len „bankové úvery“).

Uvádzaný dlh obce podľa FIN 6 – 04 a FIN 5 – 04 za jednotlivé kontrolované obdobia bol zhodný vo finančnom vyjadrení s jeho hodnotami uvedenými vo schválených ZÚ obce (za rok 2012 a 2013) a bankových úverov na strane pasív súvahy k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 z riadnej účtovnej závierky obce k danému účtovnému obdobiu.

NKÚ SR obci preukázal, že do dlhu obce nebola započítaná v časti podľa druhu dlhového nástroja – ostatné nebankové pôžičky finančného výkazu:

- FIN 5 – 04 k 31.12.2013 suma 16 178,70 eur,
- FIN 5 – 04 k 31.12.2014 suma 10 785,80 eur,

predstavujúca dlhodobý záväzok z návratnej finančnej výpomoci, ktorý bol obci poskytnutý zo strany fyzickej osoby podnikateľa 14.08.2013 (ďalej len „dlhodobý záväzok“) nevyhnutne potrebný na zabezpečenie 5 % - ného spolufinancovania oprávnených výdavkov projektu.

Zároveň z tohto dôvodu, údaje o dlhodobom záväzku neobsahovali ani štvrťročné výkazy FIN 5 – 04 predkladané obcou v termínoch podľa ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) opatrenia č. MF/21513/2012-31.

Uvedené malo za následok skreslenie dlhu obce uvedeného vo FIN 5 – 04, vrátane prepočítanej výšky dlhu na 1 obyvateľa za roky 2013 a 2014, ktoré mali byť nasledovné (v tabuľke č. 2 sú hodnoty dlhu obce a dlhu obce na jednotlivého obyvateľa podľa FIN 5 – 04 uvádzané bez dlhodobého záväzku):

- dlh obce k 31.12.2013 v sume 376 968,69 eur s dlhom na jedného obyvateľa v sume 577,29 eur,
- dlh obce k 31.12.2014 v sume 81 802,93 eur a dlhom na jedného obyvateľa v sume 122,09 eur.

Celková suma dlhu obce a sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov (ďalej len „ročné splátky“) zistená NKÚ SR podľa ustanovenia § 17 ods. 7 a ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. vrátane dlhodobého záväzku zo strany obce predstavovala:

- k 31.12.2013 sumu 97 849,79 eur (oproti pôvodnej sume k 31.12.2013 určenej obcou v sume 81 671,09 eur) a nezmenených ročných splátkach v sume 7 784,83 eur,
- k 31.12.2014 sumu 81 802,93 eur (pôvodná suma k 31.12.2014 predstavovala hodnotu 71 017,13 eur) a ročných splátkach v sume 17 682,45 eur (pôvodne v sume 12 289,55 eur).

Do celkového dlhu obce v kontrolovanom období sa nezahŕňal v súlade s ustanovením § 17 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. krátkodobý úver č. 655/2012/UZ zo 16.07.2012 čerpaný na preklenie časového obdobia medzi vznikom kapitálových výdavkov a ich úhradou v rámci projektu, na ktorý mala obec uzatvorenú partnerskú zmluvu č. WTSL.01.02.00-12-166/10 z 03.07.2009 (ďalej len „partnerská zmluva“) s dohodnutým 85 % spolufinancovaním oprávnených kapitálových výdavkov projektu z prostriedkov EÚ a zmluvu o poskytnutí finančného príspevku

zo ŠR č. WTSL.01.02.00-12-166/10 uzatvorenú 30.11.2011 (ďalej len „zmluva“) s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, s dohodnutým maximálnym príspevok zo ŠR v sume 10 % z celkových oprávnených kapitálových výdavkov projektu.

2. Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania

Po skončení rozpočtového obdobia rokov 2012 a 2013 obec údaje o rozpočtovom hospodárení spracovala do ZÚ. Tie obsahovali údaje o vysporiadaní finančných vzťahov k právnickým osobám, ktorým obec poskytla prostriedky svojho rozpočtu, k štátnemu rozpočtu a štátnym fondom.

ZÚ obsahovali finančné údaje týkajúce sa hospodárenia obce za obe rozpočtové obdobia, ktoré zodpovedali údajom obcou uvedených v účtovnej závierke k 31.12.2012 a k 31.12.2013 a súvisiacich finančných výkazoch.

ZÚ za rok 2014 nebol ku dňu ukončenia kontroly NKÚ SR ešte vypracovaný vzhľadom na ustanovenie § 16 ods. 12 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého vypracovaný návrh ZÚ obec je povinná prerokovať najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, t. j. do 30.06.2015.

Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania bolo preverené pri jednotlivých bankových úveroch postupne uzatváraných v kontrolovanom období a ktoré sa uvádzajú v bode 1.2 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Podľa účtovnej evidencie, ako aj uzatvorených zmluvných vzťahov obec v kontrolovanom období evidovala nasledovný stav bankových úverov (odkontrolovaný podľa bankových výpisov účtov k 31.12.2012, 31.12.2013 a 31.12.2014 a uzatvorených úverových zmlúv v kontrolovanom období), ktorých údaje sú spracované v tabuľke č. 3:

Tabuľka č. 3: Prehľad o stave a vývoji návratných zdrojov financovania obce za roky 2012 - 2014

Číslo úverovej zmluvy	Dátum podpisu	Účel úveru	Splatnosť úveru - rok	Schválená výška úveru v eur	Zostatok v eur		
					31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
655/2012/UZ	16.07.2012	kanalizácia	31.12.2013	1 008 857,00	248 186,83	279 118,90	0,00
656/2012/UZ	16.07.2012	vyňatie pozemkov	20.06.2015	7 607,56	6 711,56	4 023,56	1 335,56
696/2013/UZ	25.07.2013	financovanie projektu	20.06.2021	35 000,00	0,00	34 615,00	29 995,00
4500KU05003	2008	technická vybavenosť	28.11.2026	82 984,80	46 378,49	43 032,53	39 686,57
Spolu:				1 134 449,36	301 276,88	360 789,99	71 017,13

V roku 2013 obec prijala návratnú finančnú výpomoc od fyzickej osoby podnikateľa nevyhnutnú na zabezpečenie spolufinancovania projektu podľa partnerskej zmluvy a zmluvy, ktorej finančné údaje boli preverené na bankových výpisoch k 31.12.2014 a sú spracované v tabuľke č. 4.

ZÚ obce za rok 2013 neposkytoval úplné a dostatočné informácie o stave a vývoji dlhu z dôvodu, že neobsahoval údaj o dlhodobom záväzku v sume 16 178,70 eur, čím obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 16 ods. 5 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého záverečný účet obce mal obsahovať prehľad o stave a vývoji dlhu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 4: Prehľad o stave a vývoji ostatnej návratnej finančnej výpomoci za obdobie 2012 – 2014

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Účel	Splatnosť - rok	Výška výpomoci v eur	Zostatok v eur		
					31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
----	14.08.2013	spolufinancovanie projektu	31.12.2016	16 178,70	0,00	16 178,70	10 785,80
Spolu:					0,00	16 178,70	10 785,80

Podľa vývoja celkového dlhu (uvedeného v bode 1.2 tohto protokolu o výsledku kontroly) NKÚ SR preveril dodržiavanie ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. podľa ktorého obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- podľa písm. a) celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,
- podľa písm. b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Preverením účtovných ako aj finančných podkladov bolo ustanovenie § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. v celom kontrolovanom období dodržané.

Dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania (ďalej len „dodržiavanie podmienok na ich prijatie“) podľa ustanovenia § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. preveroval pred ich prijatím HK obce a boli súčasťou podmienok pred podpísaním úverových zmlúv zo strany banky poskytujúcej úver.

HK v nich uviedol, že celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, bez ich číselného vyjadrenia v príslušnom období.

Ku dňu uzatvorenia dlhodobého bankového úveru č. 696/2013/UZ, t. j. k 25.07.2013 predstavovala celková suma dlhu obce hodnotu 55,40 % skutočných bežných príjmov rozpočtového roka 2012.

Pred prijatím návratnej finančnej výpomoci zo strany fyzickej osoby v roku 2013 v sume 16 178,70 eur nebol NKÚ SR zo strany obce predložený žiadny doklad, týkajúci sa preverenia dodržiavania podmienok na ich prijatie podľa ustanovenia § 17 ods. 6 písm. a) a písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. zo strany HK v zmysle § 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z.

Prijatím tejto návratnej finančnej výpomoci došlo k prekročeniu zákonom určenej 60 % hranice celkovej sumy dlhu obce zo skutočných bežných príjmov roka 2012, keď k 31.12.2013 predstavovala jej hodnota 66,37 %.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z. mal HK obce túto skutočnosť bezodkladne oznámiť MF SR. Obec NKÚ SR nepredložila žiadny doklad preukazujúci splnenie tejto povinnosti zo strany HK. Zároveň HK obce vo svojom odbornom stanovisku k návrhu ZÚ obce za rok 2013 uviedol, že obec k 31.12.2013 spĺňa ustanovenia § 17 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z., čím z jeho strany nebolo dodržané ustanovenie § 17 ods. 9 a ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z.

NKÚ SR preveril použitie poskytnutých návratných zdrojov financovania spolu v sume 1 067 652,26 eur podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., a to v rámci čerpania úverov:

- č. 655/2012/UZ, ktorý k 31.12.2012 predstavoval hodnotu 487 043,08 eur a k 31.12.2013 sumu 521 822,92 eur,

- č. 656/2012/UZ k 31.12.2012 v sume 7 607,56 eur,
- č. 696/2013, ktorý k 31.12.2013 vykazoval zostatok 35 000,00 eur

a poskytnutej návratnej finančnej výpomoci zo strany fyzickej osoby čerpanej k 31.12.2013 v sume 16 178,70 eur.

Podľa jednotlivých vystavených faktúr dodávateľov za obdobie rokov 2012 a 2013 predstavovala úhrnná hodnota kapitálových výdavkov sumu 1 067 652,26 eur. Vo všetkých prípadoch bolo preukázané použitie návratných zdrojov financovania na úhradu kapitálových výdavkov podľa uvedeného ustanovenia zákona č. 583/2004 Z. z.

Obec mala zriadené vlastné webové sídlo (pred kontrolovaným obdobím), ktoré bolo v roku 2014 zmenené a v čase kontroly bolo na ňom obcou zverejnených 13 uzatvorených zmlúv z roku 2014.

Podľa prehlásenia starostu obce zo 04.03.2015 obec zverejňuje na svojom webovom sídle všetky zmluvy, faktúry a objednávky. Zmenou webového sídla obce nebolo možné preklopiť údaje z pôvodnej stránky obce.

Z uvedeného dôvodu NKÚ SR nemohol overiť dodržanie ustanovenia § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vzhľadom na časové obdobie uzatvorenia zmlúv o úveroch za roky 2013 a 2014.

V kontrolovanom období obec neprevzala záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh v zmysle ustanovenia § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z.

3. Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

3.1 Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov a správnosti účtovných operácií

Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, bolo vykonané z hľadiska úplnosti, vlastníctva, ocenenia a zverejnenia.

NKÚ SR preveril spoľahlivosť účtov a správnosť účtovných operácií, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania za obdobie rokov 2012 až 2014, ktoré boli predmetom účtovníctva obce a mali vplyv na hodnoty kontrolovaných konečných zostatkov účtov v účtovnej závierke a zároveň slúžili ako podklad pre hodnotenie výsledkov hospodárenia subjektov verejnej správy. Preverené bolo ocenenie a úplnosť vybraných pasív podľa účtovných výkazov Súvaha Úč ROPO SFVO 1-01 (ďalej len „súvaha“) kontrolovaného obdobia.

Preverením spoľahlivosti uvedených účtov bolo preukázané, že boli neúplné, pretože v účtovných záznamoch neboli za evidované všetky špecifické položky, týkajúce sa návratných zdrojov financovania, ktoré ku dňu zostavenia súvahy existovali. Výsledky preverenia správnosti ich vykazovania, zaradenia a popísania vo finančných výkazoch sú uvedené v časti 3.2 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Obec vykázala v súvahách nasledovné zostatky účtov vybraných pasív a tieto sa uvádzajú v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: Prehľad o stave vybraných účtov pasív obce za roky 2012 – 2014

Pasíva	Číslo riadku	Skutočnosť v eur		
		31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Bankové úvery a výpomoci celkom, z toho:	173	301 276,88	360 789,99	71 017,13
Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	53 090,05	81 671,09	61 715,61

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Bežné bankové úvery (461AÚ, 221AÚ, 231,232)	175	248 186,83	279 118,90	9 301,52
---	-----	------------	------------	----------

Zdroj: Súvaha za roky 2012 - 2014

NKÚ SR preveril správnosť a zákonnosť účtovných operácií, týkajúcich sa prijatých návratných zdrojov financovania celkom v sume 1 150 628,06 eur (bankový úver č. 655/2012/UZ, 656/2012/UZ, 696/2013/UZ a 4500KU05003 v sume 1 134 449,36 eur a dlhodobý záväzok v sume 16 178,70 eur) a úhrad úrokov a splátok celkom v sume 1 026 312,26 eur (bankový úver č. 655/2012/UZ v sume 1 019 909,29 eur, č. 655/2012/UZ v sume 1 010,07 eur a dlhodobý záväzok v sume 5 392,90 eur). Preverenie bolo preukázané:

a) Správnosť triedenia príjmov

Kontrolovaný subjekt za účelom preklenutia časového nesúladu medzi potrebou zdrojov a vyplatením príspevku z fondov EÚ na financovanie oprávnených nákladov projektu uzatvoril dňa 16.07.2012 úverovú zmluvu s bankovou inštitúciou na poskytnutie úveru v sume 1 008 857,00 eur s konečnou splatnosťou úveru do 31.12.2013.

Finančné prostriedky v rámci projektu a krátkodobého úveru č. 655/2012/UZ v sume 1 008 866,00 eur obec v účtovnom období 2012 až 2013 priebežne zatriedovala podľa Opatrenia MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov na podpoložku 513001 Krátkodobé bankové úvery (ďalej len „513001“) a po refundácii oprávnených výdavkov projektu v rámci partnerskej zmluvy a zmluvy obec preúčtovala tieto finančné prostriedky z 513001 na podpoložku 717001 Realizácia nových stavieb.

b) Dodržanie postupov účtovania

Konečné zostatky všetkých účtov vykázaných obcou v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia boli zhodné so začiatočnými stavmi všetkých účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia, čím bola dodržaná zásada bilančnej kontinuity. Použité účtovné metódy a účtovné zásady neboli v priebehu účtovného obdobia menené.

Kontrolou spoľahlivosti jednotlivých účtov a účtovných operácií týkajúcich sa návratných zdrojov financovania bol v rokoch 2013 a 2014 preukázaný nesúlad, keď obec poskytnutú návratnú finančnú výpomoc od fyzickej osoby podnikateľa v sume 16 178,70 eur s dobou splatnosti do 31.12.2016 nezaúčtovala v roku 2013, ale až v roku 2014.

Nezaúčtovaním poskytnutej finančnej výpomoci v roku 2013 ako dlhodobého záväzku na účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky, obec nekonala v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“), podľa ktorého účtovná jednotka účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia a s ustanovením § 8 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého bola obec povinná viesť účtovníctvo správne a úplne.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 3 opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007– 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „opatrenie č. MF/16786/2007–31“) dohodnutou dobou splatnosti záväzkov je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú záväzky splatiť. Podľa dohodnutej doby splatnosti sa záväzky účtujú pri vzniku účtovného prípadu na príslušné analytické a syntetické účty.

Účtovná jednotka tento dlhodobý záväzok zaúčtovala až 28.05.2014 na účet 325 – Ostatné záväzky a nie na správny účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky, na ktorom sa účtujú ostatné dlhodobé záväzky, pre ktoré nie je v predchádzajúcich účtoch účtovnej skupiny

47 – Dlhodobé záväzky určený samostatný syntetický účet podľa ustanovenia § 55 ods. 11 Opatrenia č. MF/16786/2007–31.

Pri preverení vybraných pasív účtovných výkazov a príslušných účtov hlavnej knihy bol k 31.12.2013 NKÚ SR zistený nesprávne zaúčtovaný výdavok za dodávateľskú faktúru v sume 53 099,35 eur.

Obec túto sumu zaúčtovala na účet 231 – Krátkodobé bankové úvery, pričom suma v skutočnosti predstavovala 5 % spolufinancovanie projektu zo strany obce a tieto kapitálové výdavky boli hradené z dlhodobého bankového úveru - úver č. 696/2013/UZ a z návratnej finančnej výpomoci, t. j. v tomto prípade sa nejednalo o krátkodobý bankový úver.

Nesprávnym účtovaním dlhodobého úveru v uvedenej sume na účte 231– Krátkodobé bankové úvery obec nekonala v súlade s ustanovením § 55 ods. 1 Opatrenia č. MF/16786/2007–31, podľa ktorého na účtoch účtovnej skupiny 46 – Bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktoré majú dlhodobý charakter, ktorým sa rozumie obdobie dohodnutej doby splatnosti dlhšej ako jeden rok.

Zároveň obec nedodržala ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého je účtovná jednotka povinná dodržiavať opatrenie MF SR o postupoch účtovania.

Podľa hlavnej knihy k 31.12.2014 obec na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery vykázala nulový zostatok, vzhľadom na splatenie prekleňovacieho úveru (č. 655/2012/UZ), o ktorom účtovala na tomto účte.

V účtovnom výkaze - súvaha k 31.12.2014 obec v riadku:

- 175 - Bežné bankové úvery vykázala nesprávny zostatok bankového úveru č. 656/2012/UZ splatného 20.06.2015 v sume 9 301,52 eur (správna zostatková hodnota tohto úveru predstavovala sumu 1 335,56 eur),
- 174 – Bankové úvery dlhodobé, obec vykázala zostatok v sume 61 715,61 eur, správne mala uviesť sumu 69 681,57 eur (nedostatky sa uvádzajú v bode 3.2 tohto protokolu o výsledku kontroly).

Tým, že celkové sumy úverov v súvahe k 31.12.2014 boli nesprávne vykázané, obec nedodržala ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky a ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., keď účtovníctvo kontrolovaného subjektu nebolo vedené správne.

Obec predkladala súhrnné finančné a účtovné výkazy za kontrolované obdobie v zmysle opatrení MF SR, ktorými sa ustanovuje rozsah, spôsob a termín predkladania údajov na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy a údaje o finančných aktívach a finančných pasívach pre potreby hodnotenia verejných financií. Finančné výkazy boli štatutárom obce podpísané v zákonom stanovenom termíne, čím bol dodržaný termín podľa opatrenia MF SR.

Obec v celom kontrolovanom období vybrané účtovné operácie z prijatých návratných zdrojov financovania, splátok istín a úrokov úverových zmlúv č. 655/2012/UZ a č. 656/2012/UZ a splátok istiny z poskytnutej návratnej finančnej výpomoci účtovala a vykazovala v období, s ktorými časovo a vecne súviseli.

Jednotlivé účtovné operácie vybraných návratných zdrojov financovania obec účtovala na syntetickom účte 231 – Krátkodobé bankové úvery (úver č. 655/2012/UZ), na syntetickom účte 461 – Bankové úvery (úver č. 656/2012/UZ) a platobná povinnosť z dôvodu úrokov voči bankám na ťarchu účtu 562 – Úroky, samostatne na vytvorených analytických účtoch podľa povahy týchto záväzkov.

Kontrolou boli ďalej preverené účtovné doklady (dodávateľské faktúry a uzatvorené zmluvy) týkajúce sa použitia návratných zdrojov financovania v rámci krátkodobého bankového úveru č. 655/2012/UZ v sume 1 008 857,00 eur.

Preverením bolo preukázané, že všetky vybrané účtovné doklady spĺňali náležitosti preukázateľného účtovného záznamu.

c) Inventarizácia záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania

NKÚ SR v rámci riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 preveril správnosť inventarizácie záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania.

Preverením bolo zistené, že obec v účtovnom období 2013 a 2014 úplne nevykonala inventarizáciu všetkých záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania.

Neinventarizovaním dlhodobého záväzku týkajúceho sa návratného zdroja financovania (k 31.12.2013 v sume 16 178,70 eur a k 31.12.2014 v sume 10 785,80 eur), obec nedodrжала ustanovenie:

- § 6 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovná jednotka je povinná inventarizovať záväzky a rozdiel záväzkov,
- § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. podľa ktorého inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav záväzkov a rozdielu záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.

d) Predbežná finančná kontrola

Kontrolou boli preverené účtovné doklady (dodávateľské faktúry a uzatvorené zmluvy) týkajúce sa použitia návratných zdrojov financovania (bankový úver č. 655/2012/UZ) v celkovej sume 1 008 857,00 eur.

Preverením bolo preukázané, že všetky vybrané účtovné doklady spĺňali náležitosti preukázateľného účtovného záznamu a ku každému tomuto dokladu obec NKÚ SR predložila doklad týkajúci sa vykonania predbežnej finančnej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“). Následné finančné kontroly zo strany HK zamerané na návratné zdroje financovania neboli v kontrolovanom období vykonané.

Predbežnú finančnú kontrolu na týchto účtovných dokladoch zabezpečoval starosta obce, čím nekonal v súlade s ustanovením § 8 písm. c) zákona č. 502/2001 Z. z., podľa ktorého vedúci orgánu verejnej správy zodpovedá za zabezpečenie vzájomnej nezlučiteľnosti a oddelenia rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie.

Základné spôsoby, ciele a zásady vykonávania finančnej kontroly v obci neupravoval žiadny interný doklad obce.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 502/2001 Z. z. vykonáva predbežnú finančnú kontrolu vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie.

Starosta obce ako volený orgán nemal oprávnenie vykonávať predbežnú finančnú kontrolu podľa zákona č. 502/2001 Z. z.

Ani tento zákon neposkytuje uspokojujúce riešenie takej situácie, keď obec v celom kontrolovanom období mala len jedného administratívneho pracovníka, ktorý v obci vykonával všetky administratívne činnosti v rámci jednotlivých kompetencií samosprávy.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obec nekonala v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 502/2001 Z. z., ale z praktického hľadiska nemohla aplikovať správne postupy v zmysle uvedeného zákona, keďže jej organizačná štruktúra nezabezpečovala naplnenie kritérií pre riadne vykonávanie predbežnej finančnej kontroly podľa tohto zákona.

3.2 Preverenie správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch

NKU SR preveril zostavenie účtovných závierok obce za kontrolované obdobie 2012 až 2014. Účtovné závierky kontrolovaného subjektu boli zostavené za predpokladu nepretržitého trvania jeho činnosti a obsahovali všeobecné zákonom stanovené náležitosti vrátane súvahy, výkazu ziskov a strát a poznámok. Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2014 obec ešte nemala vypracované.

Riadne individuálne účtovné závierky (ďalej len „účtovná závierka“) obce za celé kontrolované obdobie boli predkladané v stanovených termínoch v zmysle príslušných opatrení MF SR prostredníctvom daňového úradu.

Poznámky za kontrolované obdobie obec zostavila tak, že informácie v nich dopĺňali údaje uvedené vo vyhotovených účtovných výkazoch. V poznámkach boli uvedené údaje o dlhodobých bankových úveroch obce.

V poznámkach za rok 2013 neboli uvedené údaje o ostatných finančných výpomociach (dlhodobý záväzok) podľa ustanovenia § 18 ods. 5 zákona č. 431/2002 Z. z.

Účtovné závierky za kontrolované roky 2012 a 2013 overil audítor. Účtovná závierka za rok 2014 nebola overená audítorm v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého obec ako účtovná jednotka musí mať overenú účtovnú závierku do jedného roka od skončenia účtovného obdobia za ktoré sa zostavuje.

Obec zároveň vyhotovila za roky 2012 a 2013 výročné správy, ktorých súlad s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie overil audítor.

Preverení správnosti vykazovania údajov v súvahe k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 na účtoch skupiny 46 a 47 v nadväznosti na konečné a počiatočné stavy uvedených účtov v hlavnej knihe za príslušný účtovný rok, podľa zostatkovej doby splatnosti v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 Opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/25755/2007-31“) bolo preukázané, že v súvahe:

- k 31.12.2013 obec nezahrnula dlhodobý záväzok v sume 16 178,70 eur, čím bol podhodnotený účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky (riadok 141) v tejto sume,
- k 31.12.2014 v riadku 175 obec nadhodnotila účet o sumu 7 965,96 eur a v riadku 174 podhodnotila tento účet o túto sumu z dôvodu, že obec nevykázala zostatkovú časť dlhodobého záväzku ku dňu zostavenia účtovnej závierky ako krátkodobý záväzok v sume 1 335,56 eur (bankový úver č. 656/2012/UZ).

Nevykázaním zostatku krátkodobého záväzku z úveru č. 656/2012/UZ v sume 1 335,36 eur v súvahe k 31.12.2014, tak obec nepostupovala podľa ustanovenia § 2 ods. 3 Opatrenia

č. MF/25755/2007-31, podľa ktorého sa záväzky v súvahe vykazujú ako dlhodobé alebo krátkodobé podľa zostatkovej doby splatnosti ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

Obec poskytovala MF SR údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho rozpočtu, návrhu záverečného účtu verejnej správy a návrhu štátneho záverečného účtu podľa ustanovenia § 12 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.

Preverení návratných zdrojov financovania a dlhodobých záväzkov obce NKÚ SR preukázal, že vykázaný celkový dlh obce v kontrolovanom období 2013 a 2014 nekorešpondoval so skutočnosťou, z dôvodu nezaúčtovania dlhodobého záväzku v sume 16 178,70 eur v roku 2013 a v roku 2014 v sume 10 785,80 eur.

NKÚ SR zároveň zhodnotil, že zistený nedostatok týkajúci sa nezaúčtovania dlhodobého záväzku v sume 16 178,70 eur do účtovníctva obce k 31.12.2013, ovplyvnil celkové údaje uvedené obcou vo finančných a účtovných výkazoch v danom účtovnom období.

Zistená chyba bola významná (predstavovala 4,16 % podiel z celkovej sumy záväzkov obce k 31.12.2013) a spochybnila spoľahlivosť údajov o návratných zdrojoch financovania vykázaných obcou v účtovných a finančných výkazoch za účtovné obdobie roku 2013.

4. Dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia

NKÚ SR podľa vývoja záväzkov v období rokov 2012 – 2014 preveril schopnosť obce uhrádzať záväzky a dodržiavanie ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z., týkajúceho sa zavedenia ozdravného režimu, resp. nútenej správy v prípade prekročenia zákonom určených limitov neuhrádzania záväzkov.

Pre potreby uvedeného posúdenia bol na základe údajov súvahy k 31.12. príslušného roka spracovaný vývoj záväzkov v kontrolovanom období s uplatnením metodiky podľa riadku 4 finančného výkazu o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií FIN 7 – 04 k 31.12.2012, resp. FIN 6 – 04 k 31.12.2013 a k 31.12.2014.

Vývoj záväzkov obce podľa doby splatnosti sa uvádza v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.6: Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za roky 2012 – 2014

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Záväzky spolu z toho:	311 581,18	373 023,38	105 623,48	1,20	0,28
dlhodobé záväzky	154,28	154,28	428,28	1,00	2,78
krátkodobé záväzky	10 150,02	12 079,11	34 178,07	1,19	2,78
bankové úvery a výpomoci	301 276,88	360 789,99	71 017,13	1,20	0,20

Údaje: súvaha 2012 - 2014

Dlhodobé záväzky podľa súvahy sa týkali len záväzkov zo sociálneho fondu. Obec k 31.12.2013 do dlhodobých záväzkov nezaúčtovala dlhodobý záväzok v sume 16 178,70 eur (syntetický účet 479 - Ostatné dlhodobé záväzky) - nedostatky sú uvedené v predchádzajúcich bodoch tohto protokolu o výsledku kontroly.

K 31.12. kontrolovaného obdobia obec neevidovala žiadne záväzky po lehote splatnosti, čím nenastali podmienky pre zavedenie ozdravného režimu podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V prípade záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, obec v kontrolovanom období splatila v stanovených termínoch všetky dohodnuté splátky istiny vrátane úrokov.

Napriek tomu, že dlh obce bol k 31.12.2013 nad hranicou 60 %, obec neprijala žiadne osobitné systémové opatrenia na jeho zníženie.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 14.04.2015

Ing. Miroslav Holečka
vedúci kontrolnej skupiny

Mgr. Iveta Vráblová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 28.04.2015

Ing. Ivan Matúga
starosta